

17-03-2010

Boligpolitik og integration

Generelt er boligområdet på samme måde som integrationsområdet tværgående i sin natur. Det involverer alle kommunale forvaltninger og samtidig en række ikke-kommunale aktører, ikke mindst de almene boligselskaber/afdelingsbestyrelser.

Der findes allerede nu en væsentlig indsats i forhold til at bekæmpe udsatte områder i København – både ud fra et økonomisk og politisk perspektiv.

I nedenstående er opřidset en række fakta, som må/kan opfattes som udfordringer. Herefter er der for hver udfordring angivet en række løsningsmuligheder. Udfordringerne er komplekse og alle løsningerne kræver en koordineret indsats i og udenfor kommunen.

Den politiske rolle i forhold til at diskutere bolig og integration knytter sig i høj grad til at definere:

- Hvad skal de fremtidige integrationsmål være for boligområdet?
- I hvor høj grad skal kommunen sætte sig for bordenden – givet den massive tilstedeværelse af andre aktører?
- Skal der satses på at ændre beboersammensætningen?
- Og/eller skal der satses på at forbedre vilkår og muligheder for de eksisterende beboere?

Udfordring 1

Sagsnr.
2010-45407

Dokumentnr.
2010-192752

Sagsbehandler
Jørgen Dahl

Kontoret for Integrationspolitik

Bernstorffsgade 17, 1.
vær. 170
1592 København V

Telefon
3317 3718

Telefax
3317 3763

E-mail
H932@bif.kk.dk

EAN nummer
5798009710215

www.kk.dk

Antallet af udsatte boligområder er i perioden fra 2006 til 2009 faldet fra 5 til 2. Det betyder, at 3 områder er rykket ned i de såkaldte højrisikoområder, hvor mellem 40% og 50% af arbejdsstyrken er uden beskæftigelse.

Hvis den igangværende økonomiske krise fortsætter, er det ikke usandsynligt, at ledigheden især vil ramme beboere i de udsatte områder og i højrisikoområder¹ med den mulige konsekvens, at antallet af udsatte områder igen vil stige.

Mulige løsninger

De hidtidige initiativer for at ændre beboersammensætningen i udsatte områder har medvirket til en bedre beboersammensætning. Det drejer sig om fleksibel og kombineret udlejning, hvorefter personer på boligorganisationernes ventelister til ledige boliger prioriteres, hvis de er i arbejde, under uddannelse mv.

Supplerende indsatser, som både kan have en effekt på beboersammensætningen, men også medvirke til at løfte et udsat område i almindelighed har hidtil omfattet fremskudt beskæftigelsesindsats, imageforbedrende kampagner, flyttetilskud, udarbejdelse af boligsociale helhedsplaner med midler fra Landsbyggefonden samt tryghedsskabende initiativer som eksempelvis videoovervågning. Prioriteringen og anvendelsen heraf bør drøftes.

Derudover kan der peges på muligheden for en større borgerinddragelse i udvalgte boligområder, dvs. nuværende udsatte områder samt områder med en problematisk udviklingstendens og bedre koordinering af igangværende indsatser.

Endelig kan peges på muligheden at inddrage Center for Boligsocial Udvikling² med henblik på erfaringsudveksling.

Udfordring 2

Der er markant flere børn i udsatte områder og i højrisikoområderne sammenlignet med de øvrige områdekategorier (risiko- og neutrale områder). Gennemsnitligt antal børn pr. bolig ligger således mellem 0,9 og 1,3 for førstnævnte områder mens antallet for sidstnævnte områder ligger på 0,4, alle tal målt blandt fastboende.

Mulige løsninger

Der bør fortsat være fokus på indsatser for børn og unge i disse områder med tilbud om meningsfuld fritidsbeskæftigelse – også med

¹ Udsatte områder er generelt kendetegnet ved, at mere end 50% af arbejdsstyrken er uden beskæftigelse. I højrisikoområder er mellem 40% og 50% af arbejdsstyrken uden beskæftigelse

² Center for Boligsocial Udvikling er en selvejende institution under Socialministeriet, som bl.a. udvikler metoder til at måle effekten af indsatser og som indhenter erfaringer fra Danmark og udlandet.

henblik på at imødegå hærværk, kriminalitet og utryk adfærd. I den forbindelse bemærkes, at der i 2011 bortfalder en række initiativer til kultur- og fritidsområdet, herunder 3,5 mio.kr. årligt til ”Sommercamps” i de udsatte områder.

Desuden er det afgørende, at de omkringliggende folkeskoler er rustet til en høj andel to-sprogede elever, som ofte forekommer på disse skoler.

Udfordring 3

Udsatte boligområder er ofte karakteriseret ved mangel på almindelige byfunktioner som forretninger, erhvervsvirksomheder, kulturelle funktioner mv. med den konsekvens, at disse områder isoleres fra det omgivende bysamfund. Vej- og stisstrukturen kan være med til at forværre en sådan problemstilling.

Mulige løsninger

Almenboliglovgivningen åbner mulighed for salg af boliger, opførelse af ejerboliger, frigørelse af boligarealer til erhvervsformål mv.

Boligpakke II indebærer, at det skal undersøges, om der kan ske en udflytning af kommunale arbejdspladser til udsatte områder.

Udfordring 4

Det fremgår af kommunens Tryghedsindex, at der er en særlig udfordring for såvidt angår manglende tryghed i udsatte boligområder. Mjølnerparken og Tingbjerg er således placeret i højeste kategori som områder med markant behov for en bredspektret indsats mod eksempelvis vold, trusler, indbrud og tyveri.

Mulige løsninger

Af nuværende indsatser kan peges på udvidede åbningstider for klubber samt forældreinddragelse. Endvidere kan nævnes områdeløft og boligsociale helhedsplaner samt indsatsen i Socialforvaltningen vedrørende flytning af uroskabende familier.

Konkret skal der tages stilling til, hvorvidt der skal videreføres mere af disse initiativer og/eller nye indsatser som eksempelvis Sikker By-konceptet med tilbud til udsatte unge over 18 år, forbedring af gadebelysning samt den såkaldte Exit-strategi for at hjælpe unge til at forlade bandemiljøet.

Er der eksempelvis mulighed for at målrette indsatser i almene områder i større udstrækning end hidtil ?

Programbestyrelsen³ anbefaler således kommunerne at fokusere på at børn og unge har et indholdsrigt fritidsliv med faste rammer og positiv kontakt til voksne og jævnaldrende som middel til at imødegå

³ Programbestyrelsen blev nedsat som led i regeringens strategi mod ghettoisering med en funktionsperiode fra 2004 til 2008.

utryghedsskabende adfærd i udsatte boligområder. Det drejer sig om deltagelse i organiserede idræts- og fritidstilbud med mulighed for økonomisk støtte, et særligt fokus på nydanske piger samt fritidsjobs, herunder mulighed for samarbejde med erhvervslivet herom. Boligorganisationerne opfordres samtidig til at gøre større brug af de unge til nyttige opgaver i boligafdelingerne. Se i øvrigt under udfordring 2.

Udfordring 5

Følgende fremgår af den hidtil gældende integrationspolitik: ”At etniske grupper er koncentreret i bestemte boligområder, skoler og daginstitutioner skaber polarisering. Derfor er det kommunens erklærede mål, at københavnere på tværs af etnicitet møder hinanden i hverdagen –der hvor de bor, i folkeskolen, på jobbet og i foreningslivet. I de boligområder, folkeskoler, institutioner og lignende, hvor mangfoldigheden ikke umiddelbart kan opnås, er det nødvendigt at finde løsninger på konkrete problemer og arbejde med at styrke de ressourcer, som er til stede i nærområdet. København har en særlig forpligtelse til at gå nye veje og afprøve utraditionelle løsninger.”

Der var i Københavns Kommune i 2009 ca. 518.600 indbyggere. Af disse udgjorde indvandrere og efterkommere ca. 109.900, svarende til 21,2% af samtlige.

Den almene boligsektor i kommunen omfatter i alt ca. 110.600 beboere, heraf ca. 45.600 indvandrere og efterkommere, svarende til 41,2% af samtlige beboere. En forholdsvis stor andel af etniske minoriteter er således bosat i den almene sektor.

Det fremgår at evalueringen i 2009 af den boligaftale, der i 2006 blev indgået med Boligselskabernes Landsforening, at andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er markant højere i de udsatte områder (64-78%) og i højrisikoområderne (51-61%) end i de øvrige områder. I de resterende udsatte områder i kommunen var der ultimo 2008 i Mjølnerparken 92% og i Tingbjerg/Utterslevhuse 64% med etnisk minoritetsbaggrund ud af samtlige beboere.

Mulige løsninger

Der er i sig selv ingen redskaber i ”værktøjskassen” til regulering af bosætning i forhold til etnicitet.